

Dr inż. Andrzej Żarczyński*, dr Jacek Góralski

Politechnika Łódzka, Instytut Chemii Ogólnej i Ekologicznej

*także Koło PZF Łódź-Miasto im. inż. Czesława Danowskiego

Dr inż. Władysław Farbotko 1938 – 2022

Dr inż. Władysław Farbotko urodził się 10 marca 1938 r. w Wilnie, a zmarł 28 listopada 2022 r. w Łodzi. Dyplom magistra inżyniera uzyskał w 1962 r., po ukończeniu studiów na Wydziale Chemicznym Politechniki Łódzkiej (WCh PŁ). Od 1 października 1964 r. był zatrudniony na stanowisku asystenta, a od 1 października 1965 r. na stanowisku starszego asystenta. W roku 1972 obronił pracę doktorską „Badania nad wytrącaniem węgla wapnia i dyspergowaniu kredy naturalnej w polu ultradźwiękowym”. Promotorem jego pracy była prof. Stanisława Witekowa. Po obronie przeszedł na stanowisko adiunkta w Instytucie Chemii Ogólnej. W roku 1978 został zastępcą dyrektora do spraw administracyjnych Instytutu, a w 1998 r. wrócił na stanowisko adiunkta, z którego odszedł na emeryturę.

Oprócz grupy publikacji naukowych dr Władysław Farbotko opracował zamieszczoną w Internecie na stronie WCh PŁ „Historię Instytutu” (<https://ichoie.p.lodz.pl/historia>). Praca ta obejmuje losy macierzystego Instytutu

od powstania w 1945 r. Katedry i Zakładu Chemii Nieorganicznej oraz Katedry i Zakładu Chemii Ogólnej, dwóch z dziewięciu jednostek składowych WCh PŁ. Następnie przedstawił ewolucję tych jednostek aż do utworzenia w 1991 r. Instytutu Chemii Ogólnej i Ekologicznej z jego czterema Zespołami: Katalizy i Adsorpcji, Rentgenografii Strukturalnej i Krystalochemii, Chemii Nieorganicznej i Analitycznej oraz Technologii Chemicznej i Ochrony Środowiska, które to scharakteryzował od strony ich potencjału badawczego, kadrowego i osiągnięć.

Dr Władysław Farbotko został uhonorowany odznaczeniami państwowymi oraz kilku organizacji społecznych: w tym: Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem „40-lecia Polski Ludowej”, Honorową Odznaką Miasta Łodzi, odznakami „Zasłużony Działacz Kultury”, „Zasłużony dla Województwa Łódzkiego” i „Zasłużony dla Politechniki Łódzkiej”, złotym medalem „Za Zasługi dla Polskiego Ruchu Olimpijskiego”, medalem „Za Zasługi dla łączności”, złotą odznaką „Zasłużony Pracownik łączności”, medalem „Za Zasługi dla Obronności Kraju” oraz odznaką honorową PCK.

Naukowiec z pasją filatelisty

Dr inż. Władysław Farbotko przez dziesiątki lat umiejętnie łączył pracę zawodową – naukową i dydaktyczną na WCh PŁ z hobby filatelistycznym. W tym obszarze aktywności pełnił wiele funkcji i odniósł liczne sukcesy. Do Polskiego Związku Filatelistów (PZF) wstąpił w 1958 r. do Koła Łódź-Miasto, gdzie w latach 1969-1981 pełnił funkcję wiceprezesa Zarządu Okręgu Łódzkiego PZF, a następnie prezesa w latach 1981-2011. Jednocześnie w okresie lat 1986-1994 był wiceprezesem Zarządu Głównego PZF. Udzielał się w pracach redakcyjnych jako członek Kolegium Redakcyjnego (1967-1971), zastępca redaktora naczelnego (1971-1984) i redaktor naczelny (1984-2010) „Historyczno-Badawczego Biuletynu Filatelistycznego” (HBBF) (do 1976 r. był to „Łódzki Biuletyn Filatelistyczny”). Opublikował liczne artykuły na łamach „HBBF”, „Filatelisty”, „Filatelisty Kaliskiego”, „Filatelistyki”, „Przeglądu Filatelistycznego”, „Biuletynu Informacyjnego PZF”, „Rocznika Kaliskiego” i innych czasopism. Był autorem kilkuset haseł w „Encyklopedii Filatelistyki” wydanej w 1993 r., współautorem monografii

„Filatelistyka w Łódzkiem” – 1977 r. i „Mini-Encyklopedii Filatelistyki” – 1993 r.

Za osiągnięcia w pracy redakcyjnej i działalności publicystycznej trzykrotnie został wyróżniony Medalem „Za Zasługi dla Rozwoju Publikacji Filatelistycznych” (1972, 1977, 1994). Jako wystawca wielokrotnie z powodzeniem prezentował eksponaty tematyczne „Sto lat polskiego znaczka pocztowego” i „Bezpieczeństwo ruchu drogowego”. Wielokrotnie pełnił funkcję sędziego konkursowego I klasy w regionalnych wystawach filatelistycznych, a sześciokrotnie uczestniczył w pracach jury Wystaw Ogólnopolskich. Ponadto był współorganizatorem licznych wystaw i pokazów filatelistycznych w Okręgu Łódzkim oraz wykładownicą Studium Filatelistyki PZF. Za działalność filatelistyczną został wyróżniony m.in. Złotą Odznaką Honorową PZF, złotą odznaką „Za Zasługi dla Polskiej Filatelistyki”, medalami 25-, 30 – i 35-lecia PZF, odznakami „100 lat filatelistyki polskiej” oraz 50 – i 60-lecia PZF i tytułem „Zasłużony dla Okręgu PZF” w Łodzi, Bielsku-Białej, Bydgoszczy, Kaliszu, Katowicach, Wałbrzychu, Warszawie i Wrocławiu. Uehonorowany został także medalami

„Za Zasługi dla Rozwoju Muzeum Poczty i Telekomunikacji”, „75-lecia ruchu filatelistycznego w Łódzkiem” oraz za „Za wybitne zasługi dla filatelistyki łódzkiej” im. płk. W. Bogunia. Na XVI Walnym Zjeździe PZF w Bydgoszczy w 1994 r. otrzymał godność Członka Honorowego PZF, a w 2004 r. Polska Kapituła Filatelistyczna wyróżniła go statuetką „Prymusa” za całokształt działalności.

Pożegnanie

Uroczystość pogrzebowa odbyła się w dniu 7 grudnia 2022 r. na Cmentarzu Rzymskokatolickim pw. św. Józefa w Łodzi przy ul. Ogrodowej 29. Władek pozostanie w naszej pamięci jako ceniony nauczyciel akademicki, wybitny filatelista i człowiek o wielkiej kulturze osobistej.

Tekst opracowano w oparciu o materiały własne i „Biografię Farbotko Władysław”, zamieszczoną na portalu Zarządu Głównego PZF, <https://zgpzf.pl/scripts/biogram.php?id=507>, 25.11.2023.

ARTYKUŁY

Krzysztof Romaniuk

e-mail: 231321@edu.p.lodz.pl

Institut Chemii Organicznej, Wydział Chemiczny, Politechnika Łódzka

Insulina i jej analogi – leki peptydowe stosowane w diabetologii

Wprowadzenie

W obecnych czasach wydaje się, że z każdym dniem przybierają coraz to nowsze schorzenia i dolegliwości trapiące ludzkość. Wśród tych chorób, są takie, których kiedyś nikt nie diagnozował, a które swoją popularnością sprawiają, że już nawet w swoim najbliższym otoczeniu, możemy znaleźć osoby borykające się z nimi. Od nie oczywistych i w naszym regionie rzadszych chorób – jednak globalnie śmiertelnych takich jak: biegunka, malaria, HIV, ebola – przez znane każdemu: nadciśnienie, chorobę wieńcową (niedokrwienność serca), udary czy nowotwory.

Jedną z tego typu poważnych chorób jest cukrzyca, która na przestrzeni lat, dotyka coraz większego grona ludzi.

Według światowego atlasu cukrzycowego, w 2021 roku na świecie 537 mln ludzi chorowało na cukrzycę z czego 61 mln w Europie (średnio jedna na 11 osób). Szacuje się, że w 2021 roku przez cukrzycę i powodowane nią następstwa globalnie zmarło 6,7 mln dorosłych (w wieku 20-79 lat), co odpowiadało około 12,2% zgonów na świecie w tej grupie wiekowej [1].

Tak jak inne choroby, cukrzyca ma konsekwencje nie tylko dla diabetyków, ale również wpływa na gospodarkę i ekonomię państw. Całkowite wydatki związane z opieką zdrowotną dla diabetyków wyniosły w 2021 roku aż 966 mld USD na samych ludzi dorosłych w wieku 20-79 lat, a prognozowane są dynamiczne wzrosty tych kosztów [1].

